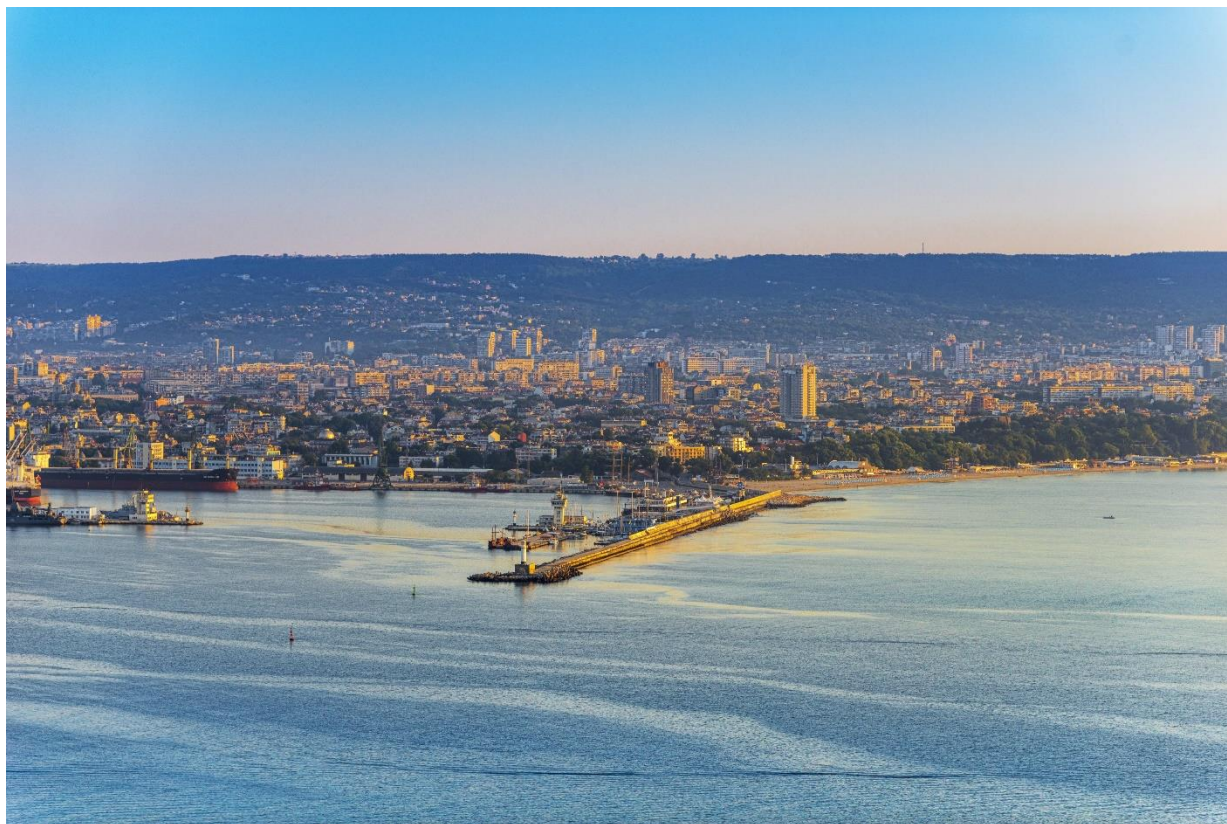

ДОКЛАД
за НАБЛЮДЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО
на ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА ВАРНА 2021 - 2027 г.
за 2024 година

м. март, 2025 година

СЪДЪРЖАНИЕ

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ.....	3
СПИСЪК НА ГРАФИКИТЕ	5
I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ.....	8
II. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПИРО И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНЕТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ В ОБЩИНАТА.....	9
2.1. Състояние на местната икономика.....	9
2.1.1. Основни показатели на икономическо развитие на Общината.....	9
2.1.2. Основни икономически показатели по сектори на територията на Общината	11
2.1.3. Демография на предприятията.....	18
2.2. Население на Община Варна.....	21
2.2.1. Брой на населението.....	21
2.2.2. Структура на населението на Община Варна.....	22
2.3 Развитие на социалната сфера и човешките ресурси.....	25
2.3.1 Пазар на труда.....	25
2.3.2 Доходи и разходи на домакинствата.....	29
2.3.3 Здравеопазване.....	30
2.3.4 Социални дейности	31
2.3.5 Образование.....	32
III. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ.....	35
IV. ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА:.....	36
V. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯВЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО НА ОБЩИНА ВАРНА.....	44
VI. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО	45
ПРИЛОЖЕНИЯ.....	48

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

БВП	Брутен вътрешен продукт
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВТП-ТУВ	Високотехнологичен парк – Технически университет – Варна ЕООД
ВСУ	Варненски свободен университет „Черноризец храбър“
ГХГ	Градска художествена галерия
ДФФП	Договор за безвъзмездна финансова помощ
ЕИП	Европейско икономическо пространство
ЕМС	Европейска и младежка столица
ЗИП	Звено за изпълнение на проекта
ЗРР	Закон за регионалното развитие
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
ИУ	Икономически университет – Варна
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МФПМВ	Младежки форум за партньорство с местната власт
МОМН	Министерство на образованието, младежта и науката
МОПТ	Масов обществен пътен транспорт
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МСП	Малки и средни предприятия
НИРД	Научно-изследователска и развойна дейност
НИС	Научно-изследователски сектор
НПВУ	Национален план за възстановяване и устойчивост
НПО	Неправителствена организация
ОПРР	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.“
ОПДУ	Оперативна програма „Добро управление“ 2014 – 2020 г.
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020
ОПИК	Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020г.
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ППЗНП	Правилник за прилагане на Закона за народната просвета

ППЗРР	Правилник за прилагане на Закона за регионално развитие
ПУДООС	Предприятие за управление на дейности по опазване на околната среда
ПРР	Програма "Развитие на регионите" 2021-2027
ПУП	Подробен устройствен план
ПХ	Пожарен хидрант
ПЧП	Публично-частно партньорство
РАПИВ	Регионална агенция за предприемачество и иновации – Варна
РИМ	Регионален исторически музей
РУО	Регионално управление на образованието-Варна
СБАГАЛ	Специализирана болница по акушерство и гинекология за активно лечение
СБАЛОЗ	Специализирана болница за активно лечение на онкологични заболявания
СИР	Североизточен район за планиране
СКФ	Структурните и Кохезионен фондове на ЕС
СОП	Специални образователни потребности
ССА	Селскостопанска академия
СУК	Система за управление на качеството
СЦ	Специфична цел
ТУ	Технически университет
УМБАЛ	Университетска многопрофилна болница за активно лечение
УО	Управляващ орган
ЦНСТ	Център за настаняване от семеен тип
ЦСРИ	Център за социална рехабилитация и интеграция
ЦСП	Център за социални практики
ЦХА	Център по хидро- и аеродинамика - Варна
ЦНМП	Център за национални и международни проекти

СПИСЪК НА ГРАФИКИТЕ

Графика №1	Брутен вътрешен продукт на Област Варна, Североизточен район и България за периода 2021-2023 г. (Източник: НСИ)
Графика №2	Придобити ДМА в Община Варна през периода 2021-2023 г. по икономически дейности (Източник: ТСБ-Варна)
Графика №3	Разходи за придобиване на ДМА в Община Варна през периода 2021-2023 г. по икономически дейности (Източник: ТСБ-Варна)
Графика №4	Предприятия в Община Варна по групи, според броя на заетите в тях, през периода 2023-2023 г. (брой) (Източник: ТСБ-Варна)
Графика №5	Чуждестранни преки инвестиции в нефинансовите предприятия в Област Варна и Община Варна, с натрупване, за периода 2021-2023 г. по икономически дейности (Източник: НСИ, ТСБ-Варна)
Графика №6	Разходи за НИРД в Област Варна за периода 2021-2023 г. (хил. лв.) (Източник: ТСБ-Варна)
Графика №7	Брой на населението на Община Варна (Източник: НСИ)
Графика №8	Съотношение мъже-жени на населението на Община Варна (Източник: НСИ)
Графика №9	Коефициент на възрастова зависимост на населението на Община Варна, Област Варна, СИР и България по години (Източник: НСИ, ТСБ-Варна)
Графика №10	Наети лица по трудово и служебно правоотношение в Област Варна и Община Варна, за периода 2021-2023 г. (Източник: ТСБ-Варна)
Графика №11	Наети лица по трудово и служебно правоотношение в Община Варна, за периода 2021-2023 г. по икономически дейности (Източник: ТСБ-Варна)

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица №1	БВП за Област Варна, Североизточен район и България за периода 2021-2023 г. (млн. лв.) (Източник: НСИ)
Таблица №2	БВП на човек от населението (лв.) (Източник: НСИ)
Таблица №3	Нетни приходи от продажби на нефинансовите предприятия в Област Варна за периода 2021-2021 г. (хил. лв.) (Източник: ТСБ-Варна)
Таблица №4	Предприятия (без финансовите) в Община Варна през периода 2021-2023 г. по икономически дейности (брой) (Източник: ТСБ-Варна)
Таблица №5	Придобити ДМА в Община Варна през периода 2021-2023 г. по икономически дейности, (хил. лв.) (Източник: ТСБ-Варна)
Таблица №6	Разходи за придобиване на ДМА в Община Варна през периода 2021-2023 г. по икономически дейности, (хил. лв.) (Източник: ТСБ-Варна)
Таблица №7	Дейност на местата за настаняване в Община Варна, функционирали за съответната година, за периода 2021-2023 г. (брой) (Източник: ТСБ-Варна)
Таблица №8	Приходи и разходи за икономическа дейност „Хотелиерство и ресторантьорство“ в Област Варна за периода 2021-2023 г. (лв.), за фирми представили годишен отчет за дейността на нефинансовите предприятия (Източник: ТСБ-Варна)
Таблица №9	Брой нефинансови предприятия в Община Варна по групи, според броя на заетите в тях, през периода 2021-2023 г. (брой) (Източник: ТСБ-Варна)
Таблица №10	Преки чуждестранни инвестиции в нефинансовите предприятия в Област Варна и Община Варна за периода 2021-2023 г. по икономически дейности, хил. евро (Източник: НСИ, ТСБ-Варна)
Таблица №11	Население на Община Варна под, в и над трудоспособна възраст по пол (Източник: НСИ)
Таблица №12	Коефициент на възрастова зависимост на населението на Община Варна, Област Варна, СИР и България по години (Източник: НСИ, ТСБ-Варна)
Таблица №13	Наети лица по трудово и служебно правоотношение в Област Варна и Община Варна, за периода 2021-2023 г. , брой (Източник: НСИ и ТСБ-Варна)
Таблица №14	Наети лица по трудово и служебно правоотношение в Община Варна, за периода 2021-2023 г. по икономически дейности , брой (Източник: ТСБ-Варна)

Таблица №15	Нива на безработица за България, Област Варна и Община Варна, за периода 2021-2024 г. (Източник: Агенция по заетостта)
Таблица №16	Средна годишна работна заплата в Област Варна и Община Варна, за периода 2021-2023 г. (лева) (Източник: НСИ, ТСБ-Варна)
Таблица №17	Средна годишна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение в Община Варна по икономически дейности, за периода 2021-2023 г. (лева) (Източник: ТСБ-Варна)
Таблица №18	Общ доход средно на домакинство в България и Област Варна, за периода 2021-2023г. (лева) (Източник: НСИ)
Таблица №19	Лечебни и здравни заведения в Община Варна за периода 2021-2023 г. , брой (Източник: НСИ)
Таблица №20	Детски ясли, места и деца в яслите в Община Варна за периода 2021-2023 г. (брой) (Източник: НСИ)
Таблица №21	Детски градини в Община Варна за учебните 2021/2022 г.-2023/2024 г. (брой) (Източник: НСИ)
Таблица №22	Учебни заведения, паралелки, преподаватели и учащи се в Община Варна по видове учебни заведения през учебната 2023/2024 година (брой) (Източник: НСИ)
Таблица №23	Брой на завършилите средно образование в Община Варна за периода 2021-2023 г. (Източник: НСИ)
Таблица №24	Разпределение на броя на студентите и преподавателите по видове висши училища по учебни години (Източник: НСИ)

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Годишният доклад за наблюдение на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на Община Варна за 2024 г. е разработен в съответствие с изискванията на Закона за регионално развитие (Обн. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. и доп. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., доп. ДВ. бр.22 от 11 Март 2014г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.9 от 3 Февруари 2015г., доп. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.15 от 23 Февруари 2016г., доп. ДВ. бр.13 от 7 Февруари 2017г., изм. ДВ. бр.58 от 18 Юли 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.28 от 29 Март 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.21 от 13 Март 2020г., изм. ДВ. бр.51 от 1 Юли 2022г.) и Правилника за неговото прилагане (Обн. ДВ. бр.70 от 7 Август 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.45 от 23 Май 2023г.).

Съгласно чл. 72, ал.8 от ППЗРР (Обн. ДВ. бр.70 от 7 Август 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.45 от 23 Май 2023г.), настоящият доклад съдържа информация за:

1. общите условия за изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината и в частност промените в социално-икономическите условия в общината;
2. постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината въз основа на индикаторите за наблюдение;
3. действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината, в т. ч.:
 - а. мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни;
 - б. преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана за интегрирано развитие на общината през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;
 - в. мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината;
 - г. мерките за постигане на необходимото съответствие на плана за интегрирано развитие на общината със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени;
 - д. мерките за прилагане принципа на партньорство;

- е. резултатите от извършени оценки към края на съответната година;
- 4. изпълнението на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината с размера на усвоените средства за отчетния период и източниците на тяхното финансиране;
- 5. заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението на плана за интегрирано развитие на общината.

II. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПИРО И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНЕТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ В ОБЩИНАТА

2.1. Състояние на местната икономика

2.1.1. Основни показатели на икономическо развитие на Общината

Икономиката на Област Варна е представена на национално ниво чрез произведения брутен вътрешен продукт (БВП), представляващ 6.29% от националния за 2023 г. Произведеният БВП в областта през 2023 г. е 11 655 хил. лв., което е 62.08 % от произведения БВП на Североизточния регион. БВП на Област Варна за 2023 г. е с 10.02% по-висок спрямо 2022 г.

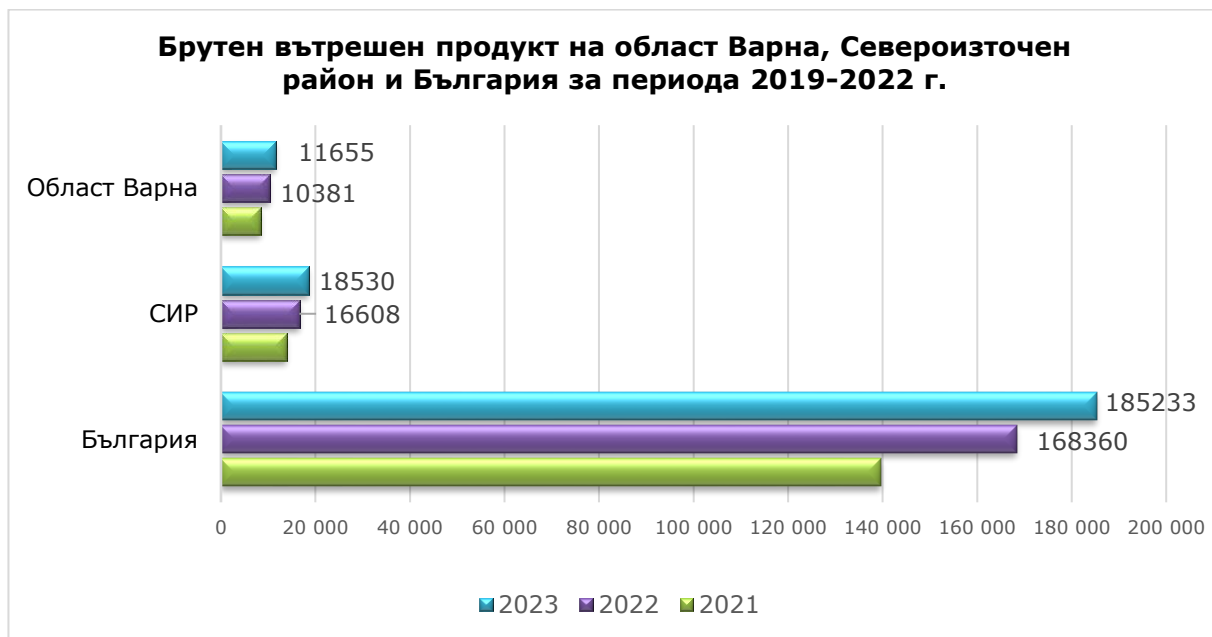
Таблица №1: БВП за Област Варна, Североизточен район и България за периода 2021-2023 г. (млн. лв.)¹ (Източник: НСИ)

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
България	138 602	168 360	185 233
СИР	13 965	16 608	18 530
Област Варна	8 473	10 381	11 655

¹ Към средата на м. февруари 2025г., на страницата на НСИ е достъпна информация за БВП на Област Варна до 2023 г.

Графика №1: Брутен вътрешен продукт на област Варна, Североизточен район и България за периода 2021-2023 г.² (Източник: НСИ)

През 2023 г. се наблюдава повишаване в равнището на БВП на човек от населението на всички нива. БВП на човек от населението в областта остава по-висок от същия показател за СИР, но по-нисък от този за България.

Таблица №2: БВП на човек от населението (лв.)³ (Източник: НСИ)

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
България	21 453	26 041	28 733
СИР	16 825	20 113	22 460
Област Варна	19 658	24 085	26 946

През 2023 г. в област Варна реализираните **нетни приходи от продажби** (НПП) на нефинансовите предприятия са с 1 524 150 лв. по-малко от предходната година.

² Към средата на м. февруари 2025г., на страницата на НСИ е достъпна информация за БВП на Област Варна до 2023 г.

³ Към средата на м. февруари 2024 г., на страницата на НСИ е достъпна информация за БВП на човек от населението за Област Варна до 2023г. Данните за предходните години са променени в съответствие с ревизията на Националните сметки .

Таблица №3: Нетни приходи от продажби на нефинансовите предприятия в област Варна за периода 2021-2023 г. (хил. лв.)⁴ (Източник: ТСБ-Варна)

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Нетни приходи от продажби на нефинансовите предприятия в област Варна за периода 2020-2021 г.	22 988 195	28 882 654	27 358 504

2.1.2. Основни икономически показатели по сектори на територията на Общината

В таблица 4 е представен броят фирми по отрасли на икономиката. Видно е, че общият **брой на предприятията** на територията на Община Варна през 2023 г. отбелязва нарастване (с 891 предприятия, или с 3.09%). По отраслови сектори, най-значително е нарастването в секторите „Професионални дейности и научни изследвания“ (126), „Операции с недвижими имоти“ (126), „Други дейности“ (138) и „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“ (93).

Таблица №4: Предприятия (без финансовите) в Община Варна през периода 2021-2023г. по икономически дейности⁵(брой) (Източник: ТСБ-Варна)

Отраслови сектори	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Общо	28 048	28 791	29682
Селско, горско и рибно стопанство	332	373	373
Добивна промишленост	1	10	9
Преработваща промишленост	1 622	1 612	1636
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	85	128	155
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	48	48	40
Строителство	1 893	1 976	2066
Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети	8 621	8 566	8659

⁴ В началото на м. февруари 2025 г., ТСБ-Варна е предоставило информация за Нетни приходи от продажби на нефинансовите предприятия в област Варна до 2023 г.

⁵ В началото на м. февруари 2025 г., ТСБ-Варна е предоставило информация за броя на предприятията в Община Варна по икономически дейности до 2023 г.

Транспорт, складиране и пощи	876	908	928
Хотелиерство и ресторантьорство	1 462	1 440	1470
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	1 239	1 333	1383
Операции с недвижими имоти	3 037	3 187	3313
Професионални дейности и научни изследвания	3 731	3 922	4048
Административни и спомагателни дейности	1 112	1 139	1198
Образование	314	313	344
Хуманно здравеопазване и социална работа	1 030	1 046	1076
Култура, спорт и развлечения	494	505	541
Други дейности	2 141	2 285	2423

Придобитите ДМА в Община Варна за 2023 г. намаляват с 0.81% спрямо предходната година. Намаляване на придобитите ДМА се наблюдава в дейности „Финансови и застрахователни дейности“ - с 32.96%, „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“ - с 7,91% и минимално намаление в дейност „Селско, горско и рибно стопанство“, с 0.64% спрямо предходната година.

Увеличение се наблюдава в дейност „Добивна, преработваща и друга промишленост; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване, преработваща промишленост“ с 16.59%, в дейност „Строителство“ с 14.92%, в дейност „Операции с недвижими имоти“ с 18.07%, в „Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа“ с 2.34%, в дейност „Други услуги“ с 7.20% и с минимално увеличение в дейност „Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности“ с 0.47% спрямо предходната година.

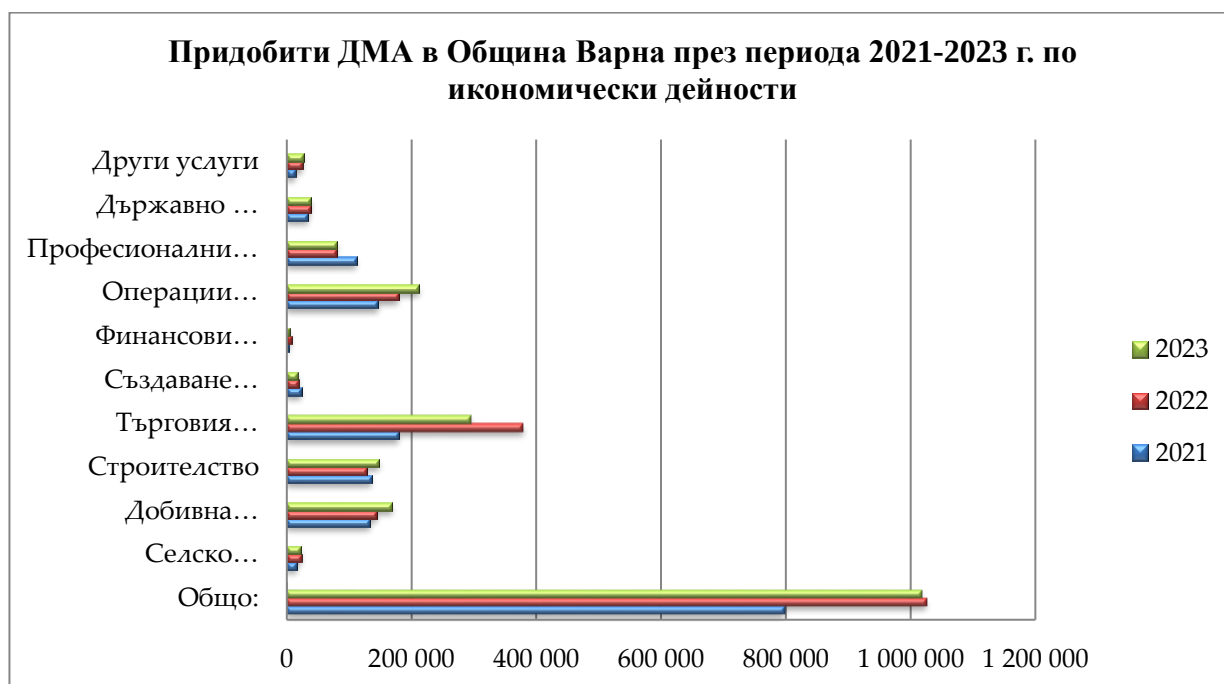
Таблица №5: Придобити ДМА в Община Варна през периода 2021-2023 г. по икономически дейности⁶, (хил. лв.) (Източник: ТСБ-Варна)

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Общо:	797 498	1 025 735	1 017 441
Селско, горско и рибно стопанство	16 381	23 104	22 956
Добивна, преработваща и друга промишленост; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване, преработваща промишленост	133 688	145 088	169 155
Строителство	135 672	128 381	147 540
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство	178 827	378 861	296 007
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	23 455	19 358	17 826
Финансови и застрахователни дейности	2 905	7 587	5 086
Операции с недвижими имоти	146 597	179 382	211 803
Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	111 858	80 180	80 557
Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа	34 205	38 587	39 490
Други услуги	14 110	25 207	27 021

⁶ В началото на м. февруари 2025г., ТСБ-Варна е предоставило информация за придобити ДМА в Община Варна по икономически дейности до 2023 г.

Графика №2: Придобити ДМА в Община Варна през периода 2021-2023 г. по икономически дейности⁷ (Източник: ТСБ-Варна)

Най-голямо увеличение на разходите за придобиване на ДМА в Община Варна през 2023 г. се наблюдава в дейности „Строителство“ – с 22 118 лв. или с 15,50% и „Добивна, преработваща и друга промишленост; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване, преработваща промишленост ” – с 17 782 лв. или с 10,77% спрямо 2022 г.

Най- голямо намаление на разходите за придобиване на ДМА в Община Варна през 2023 г. се наблюдава в дейности „Финансови и застрахователни дейности“ с 52,81% и „Селско, горско и рибно стопанство“ с 28,94%, спрямо 2022 г.

⁷ В началото на м. февруари 2025г., ТСБ-Варна е предоставило информация за придобити ДМА в Община Варна по икономически дейности до 2023г.

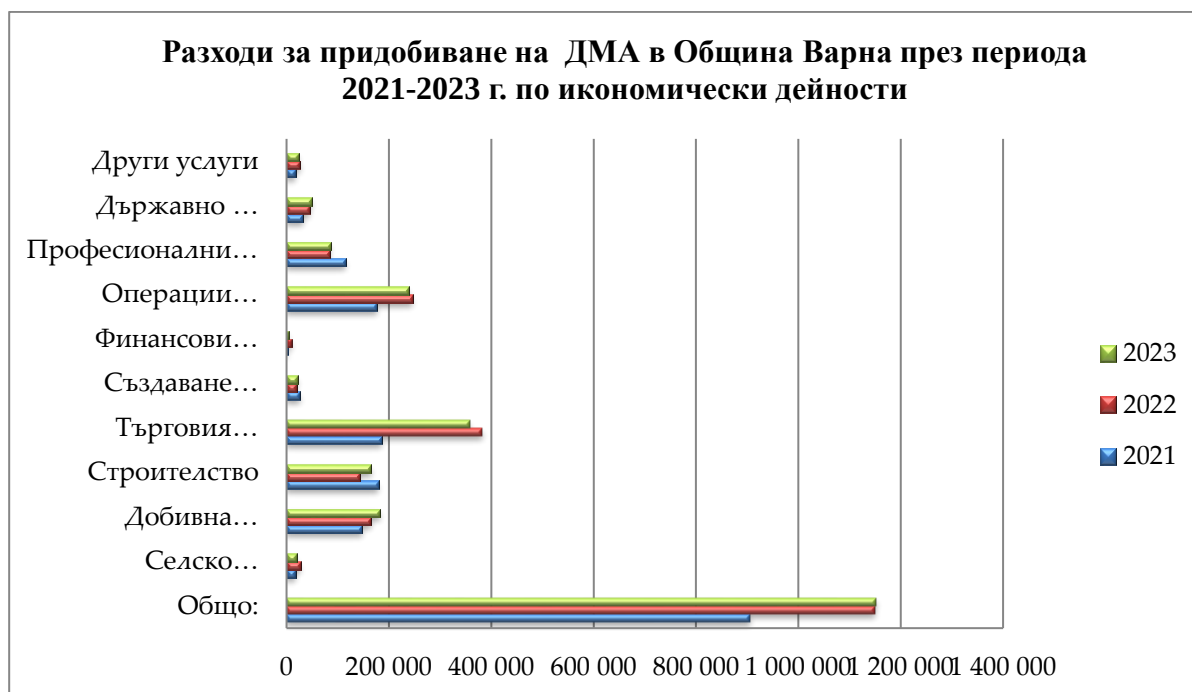

Таблица №6: Разходи за придобиване на ДМА в Община Варна през периода 2021-2023 г. по икономически дейности⁸, (хил. лв.) (Източник: ТСБ-Варна)

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Общо:	905 895	1 150 445	1 152 130
Селско, горско и рибно стопанство	17 667	27 810	19 762
Добивна, преработваща и друга промишленост; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване, преработваща промишленост	147 964	165 058	182 840
Строителство	180 005	142 656	164 774
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство	186 534	382 280	358 528
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	26 499	19 787	21 979
Финансови и застрахователни дейности	3 521	9 544	4 504
Операции с недвижими имоти	177 336	247 038	239 921
Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	115 844	84 509	86 606
Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа	32 644	45 104	49 261
Други услуги	17 881	26 659	23 955

⁸ В началото на м. февруари 2025г., ТСБ-Варна е предоставило информация за разходи за придобиване на ДМА в Община Варна по икономически дейности до 2023г.

Графика №3: Разходи за придобиване на ДМА в Община Варна през периода 2021-2023 г. по икономически дейности⁹ (Източник: ТСБ-Варна)

В икономическия профил на Община Варна и Варненска област, туризмът е един от основните приоритетни и структуроопределящи отрасли на икономиката. Рекреационните характеристики на областта, наличието на минерални извори, мрежата от защитени територии и сравнително добре развитата инфраструктура по крайбрежието създават благоприятни предпоставки за развитие на разнообразни видове туризъм: морски, рекреативен, балнеолечебен, културно-познавателен, екологичен, селски и др.

За развитието на сектора основен дял имат град Варна и крайбрежната ивица на север от града, където са разположени големите курортни комплекси, които имат основен дял в легловата база (КК „Златни пясъци“, КК „Св. Св. Константин и Елена“, „Слънчев ден“ и ВК „Ривиера“).

⁹ В началото на м. февруари 2025 г., ТСБ-Варна е предоставило информация за разходи за придобиване на ДМА в Община Варна по икономически дейности до 2023 г.

Таблица №7: Дейност на местата за настаняване в Община Варна, функционирали за съответната година, за периода 2021-2023 г.¹⁰ (брой) (Източник: ТСБ-Варна)

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Места за настаняване	262	263	270
Легла	50 738	53 773	55 640
Леглоденонощия	7 783 830	9 222 677	9 887 559
Реализирани нощувки	3 018 149	3 740 626	4 271 853
Пренощували лица	745 675	936 035	1 071 428

През 2023 г. броят на функциониращите места за настаняване се увеличава спрямо предходната година със 7, на леглата – с 1 867, на реализираните нощувки – с 531 227. Броят на пренощуващите лица също нараства, със 135 393. Всички наблюдавани показатели бележат нарастване през 2023 спрямо 2021 г.

Таблица №8: Приходи и разходи за икономическа дейност „Хотелиерство и ресторантьорство“ в област Варна за периода 2021-2023 г.¹¹ (хил. лв.), за фирми представили годишен отчет за дейността на нефинансовите предприятия (Източник: ТСБ-Варна)

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Приходи от дейност "Хотелиерство и ресторантьорство"	699 769	1 032 875	1 161 655
Разходи за дейност "Хотелиерство и ресторантьорство"	635 073	925 170	1 048 798

През 2023 г., приходите от дейност „Хотелиерство и ресторантьорство“ на територията на област Варна бележат ръст от 128 780 хил. лв. спрямо предходната година. Увеличават се и разходите за дейността, със 123 628 хил. лв. През 2023 г. стойностите на наблюдаваните показатели продължават да нарастват спрямо 2021 г.

¹⁰ В началото на м. февруари 2025 г., ТСБ-Варна е предоставило информация за средствата за подслон и местата за настаняване в Община Варна до 2023 г., които са функционирали през съответната година.

¹¹ В началото на м. февруари 2025 г., ТСБ-Варна е предоставило информация за приходите и разходите за икономическа дейност „Хотелиерство и ресторантьорство“ в област Варна до 2023 г.

2.1.3. Демография на предприятията

В структурата на икономиката на Община Варна за 2023 година, с най-голям дял продължават да бъдат микрофирмите. Броят им е 27 669, което представлява близо 93,22% от общия брой предприятия, следвани от малките фирми – 1 684 предприятия.

През 2023 г. общият брой на предприятия продължава да нараства спрямо предходната година. По групи, увеличението е при предприятията с до 9 заети – с 867, от 10 до 49 души – с 58. Броят на предприятията с до 250 и повече заети за 2022 г. не се променя спрямо 2022 г.

Таблица № 9: Брой нефинансови предприятия в Община Варна по групи, според броя на заетите в тях, през периода 2021-2023 г.¹²(брой) (Източник: ТСБ-Варна)

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Общо	28 048	28 791	29 682
до 9 заети	26 103	26 832	27 669
от 10 до 49	1 623	1 626	1 684
от 50 до 249	284	297	293
250 и повече	38	36	36

В процентно изражение, съотношението между групите предприятия на практика не се изменя съществено.

¹² В началото на м. февруари 2025 г., ТСБ-Варна е предоставило информация за предприятията в Община Варна по групи според броя на заетите в тях до 2023 г.

Графика №4: Предприятия в Община Варна по групи, според броя на заетите в тях, през периода 2021-2023 г.¹³ (брой) (Източник: ТСБ-Варна)

Таблица №10: Преки чуждестранни инвестиции в нефинансовите предприятия в Област Варна и Община Варна за периода 2019-2022 г. по икономически дейности¹⁴, (хил. евро) (Източник: НСИ, ТСБ-Варна)

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Област Варна	1 548 315	1 714 860	1 853 647
Община Варна	713 525	835 832	929 002

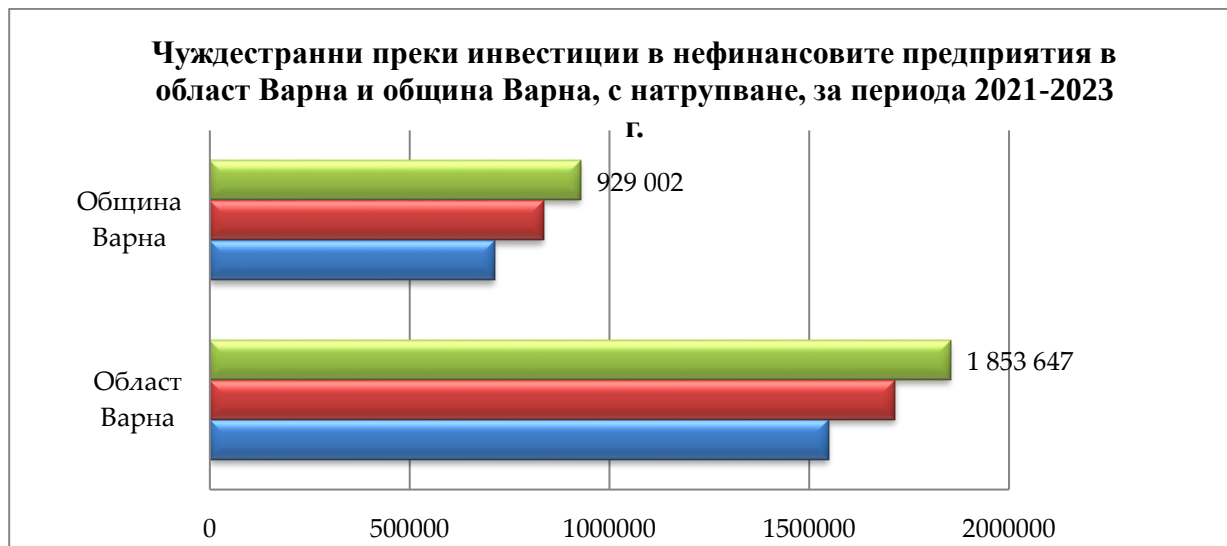
Преките чуждестранни инвестиции за Община Варна и Област Варна за 2023 год. се увеличават спрямо нивата за 2022 год. с 93 170 хил. евро на ниво Община и със 138 787 хил. евро за Област Варна, като стойността за Община Варна продължава да нараства спрямо нивата от 2021 год.

¹³ В началото на м. февруари 2025 г., ТСБ-Варна е предоставило информация за предприятията в Община Варна по групи според броя на заетите в тях до 2023 г.

¹⁴ В началото на м. февруари 2025 г., ТСБ-Варна е предоставило информация за чуждестранни преки инвестиции в нефинансовите предприятия в Община Варна, с натрупване, до 2023 г.

Графика №5: Чуждестранни преки инвестиции в нефинансовите предприятия в Област Варна и Община Варна, с натрупване, за периода 2021-2023 г. по икономически дейности¹⁵ (Източник: НСИ, ТСБ-Варна)

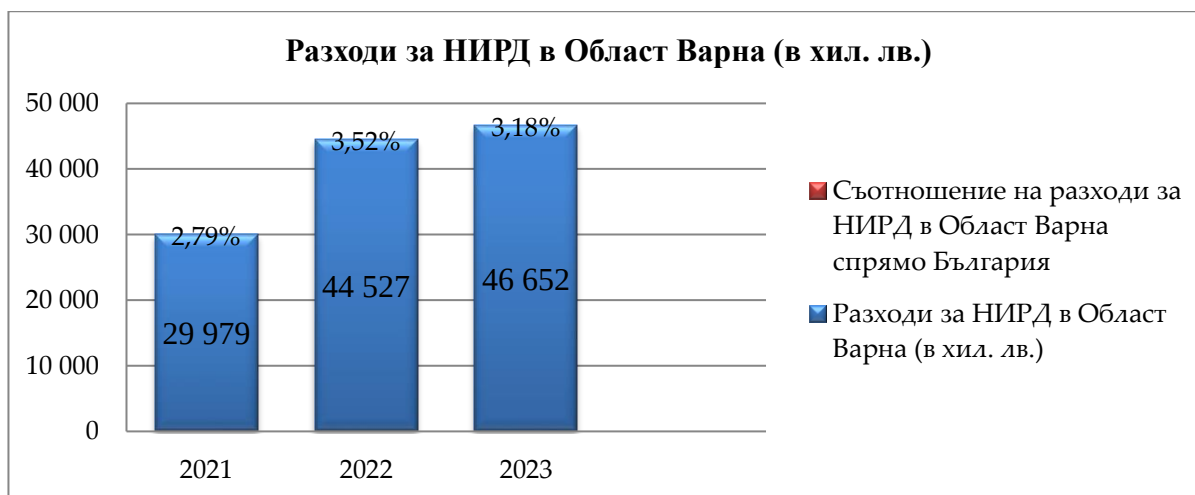
От нивото на иновациите и технологичното развитие зависят икономическият растеж и жизненият стандарт в Община Варна. Делът на разходите за научно-изследователска и развойна дейност (НИРД) е определящ параметър за развитието на иновациите.

На Графика №6 са представени разходите за НИРД в Област Варна и относителният им дял спрямо тези за България. Прогнозираните разходи за 2023 г. са с над 4.77% повече от публикуваните за 2022 г.

¹⁵ В началото на м. февруари 2025 г., ТСБ-Варна е предоставило информация за чуждестранни преки инвестиции в нефинансовите предприятия в Община Варна, с натрупване, до 2023 г.

Графика №6 Разходи за НИРД в Област Варна за периода 2021-2023 г. (хил. лв.)¹⁶
(Източник: НСИ)

Съгласно предварителните данни за 2023 г., през годината намалява броят на персонала зает с НИРД (2415 заети) спрямо 2022 г. (2 531 заети). Намаляването е с 4.58%.

2.2. Население на Община Варна

2.2.1. Брой на населението

По данни на НСИ, към **31.12.2023 г.** населението на **Община Варна** е **323 386 души**, което е с 3 486 души или с 1.08% **повече** в сравнение с 2022 година. Важно е да се отбележи, че в периода 07.09 – 10.10.2021 г. бе проведено преброяване на населението и жилищния фонд в Р. България. Резултатите от преброяването са публикувани на 03.10.2022 г., след публикацията за данните за населението на Р. България за 2021 г. от 29.04.2022 г.

¹⁶ Към края на м. февруари 2025 г. на страницата на НСИ е достъпна информация за разходи за НИРД в Област Варна до 2023г.

Графика №7: Брой на населението на Община Варна¹⁷ (Източник: НСИ).

2.2.2. Структура на населението на община Варна

Динамиката в броя на населението на Общината е свързана с неговата възрастова структура. Характерен, както и в предходния планов период е високият дял на населението в групата от 15 до 64 години, която формира основно трудовия потенциал.

Таблица №11: Население на Община Варна под, в и над трудоспособна възраст по пол¹⁸ (Източник: НСИ)

Възрастови групи	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
	2021 г.			2022 г.			2023 г.		
Общо	341 737	164 792	176 945	319 900	152 333	167 567	323 386	153 651	169 735
Под трудоспособна възраст	52 832	27 159	25 673	51 277	26 325	24 952	51 792	26 583	25 209
В трудоспособна възраст	226 173	113 247	112 926	196 448	100 093	96 355	198 568	100 843	97 725
Над трудоспособна възраст	62 732	24 386	38 346	72 175	25 915	46 260	73 026	26 225	46 801

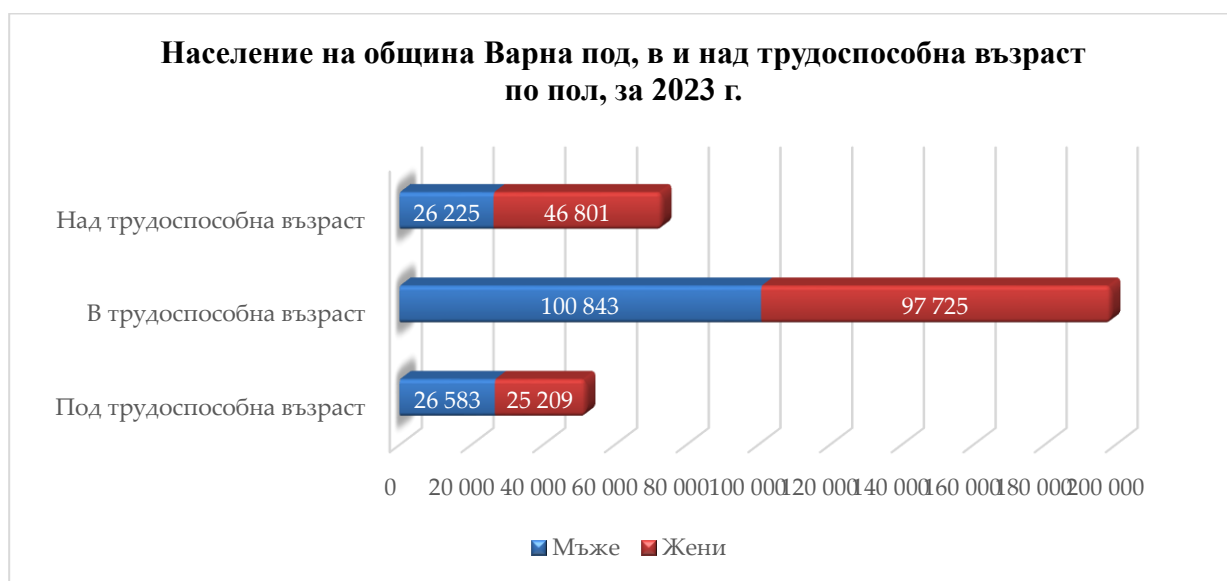
¹⁷ Към края на м. февруари 2025г., на страницата на НСИ е достъпна информация за населението на Община Варна към 31.12.2023 г.

¹⁸ Към края на м. февруари 2025г., на страницата на НСИ е достъпна информация за населението на Община Варна под, в и над трудоспособна възраст по пол до 31.12.2023 г.

Високият процент на трудещи се демонстрира значението на града като икономически център, с възможности за професионална реализация. През 2023 г., съотношението мъже-жени в общината е близо 47.51% към 52.49%, като разликата е най-силно изразена в групата над 65 годишна възраст. В групите на и под трудоспособна възраст, съотношението е в полза на мъжете.

Графика №8: Съотношение мъже-жени на населението на Община Варна¹⁹ (Източник: НСИ).

Коефициентът на възрастова зависимост показва броя на лицата от населението в "зависимите" възрасти (по методологията на ООН това е населението под 15 и на 65 и повече години) на 100 души от населението в „независимите възрасти” (от 15 до 64 години) в края на годината.

Коефициентът на зависимост на Община Варна за 2023 г. остава по-нисък от същия за Област Варна, Североизточен район и страната. Стойността му спрямо предходната 2022 г. е с незначително увеличение.

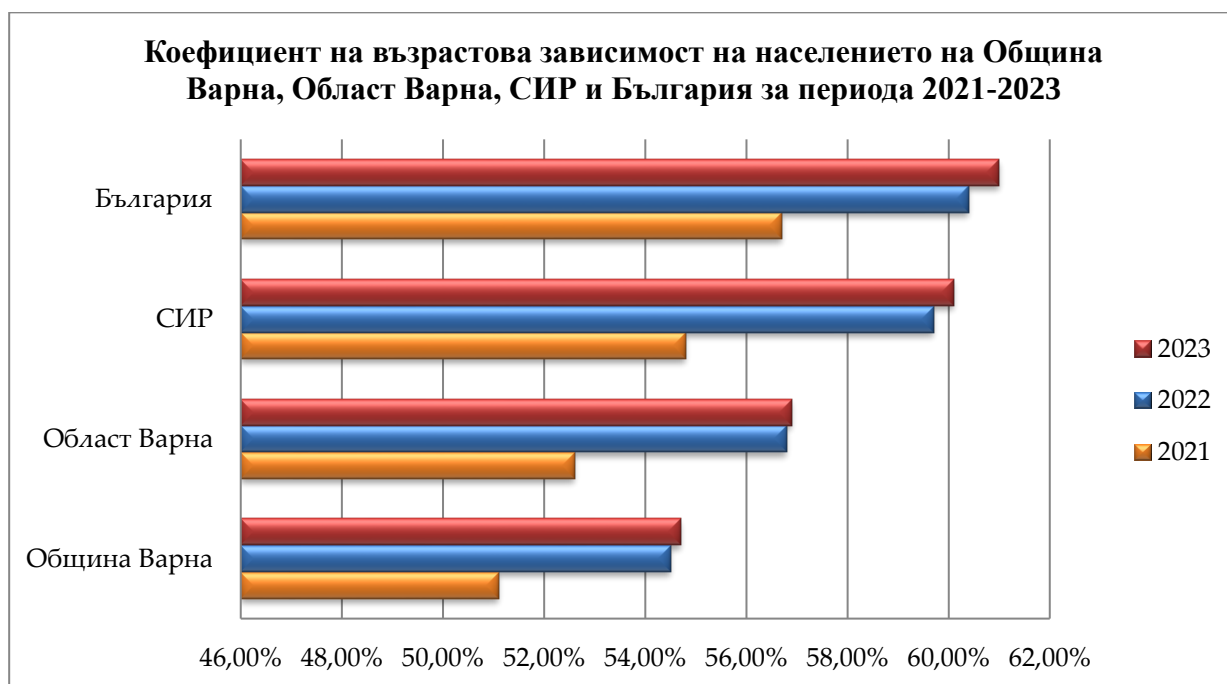
¹⁹ Към края на м. февруари 2025г., на страницата на НСИ е достъпна информация за анализирания показател на ниво Община Варна до 2023г.

Таблица №12: Коефициент на възрастова зависимост (%) на населението на Община Варна, Област Варна, СИР и България по години²⁰ (Източник: НСИ, ТСБ-Варна)

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Община Варна	51.1	54.5	54.7
Област Варна	52.6	56.8	56.9
СИР	54.8	59.7	60.1
България	56.7	60.4	61

Графика №9: Коефициент на възрастова зависимост на населението на Община Варна, Област Варна, СИР и България по години²¹ (Източник: НСИ, ТСБ-Варна)

²⁰ В началото на м. февруари 2025г., ТСБ-Варна е предоставило информация за коефициента на възрастова зависимост на населението на Община Варна до 2023 г.

²¹ В началото на м. февруари 2025г., ТСБ-Варна е предоставило информация за коефициента на възрастова зависимост на населението на Община Варна до 2023 г.

2.3 Развитие на социалната сфера и човешките ресурси

2.3.1 Пазар на труда

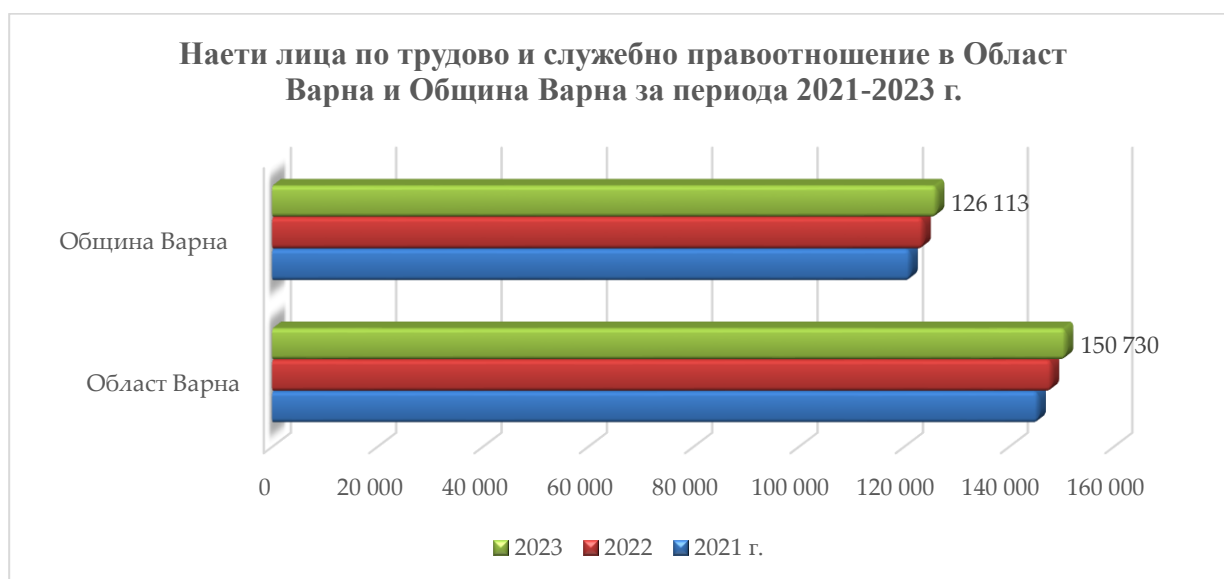
2.3.1.1. Заетост

Броят на наетите лица по трудово и служебно правоотношение в община Варна през 2023 г. се увеличава с 2 573 лица (или с близо 2.08%). Наетите лица в Община Варна за 2023 г. са близо 83.67% от общия брой за Област Варна.

Таблица №13: Наети лица по трудово и служебно правоотношение в Област Варна и Община Варна, за периода 2021-2023 г.²², (брой) (Източник: НСИ и ТСБ-Варна)

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Област Варна	145 492	148 029	150 730
Община Варна	121 060	123 540	126 113

Графика №10: Наети лица по трудово и служебно правоотношение в Област Варна и Община Варна, за периода 2021-2023 г.²³ (Източник: НСИ и ТСБ-Варна)

Наблюдава се най-голямо увеличение на наетите лица в дейности „Хотелиерство и ресторантьорство“ (с 1 009 наети), „Строителство“ (с 406 наети) и „Хуманно здравеопазване и социална работа“ (с 471 наети).

²² В началото на м. февруари 2025г., ТСБ-Варна е предоставило информация за наетите лица по трудово и служебно правоотношение в Община Варна до 2023г.

²³ В началото на м. февруари 2025г., ТСБ-Варна е предоставило информация за наетите лица по трудово и служебно правоотношение в Община Варна до 2023г.

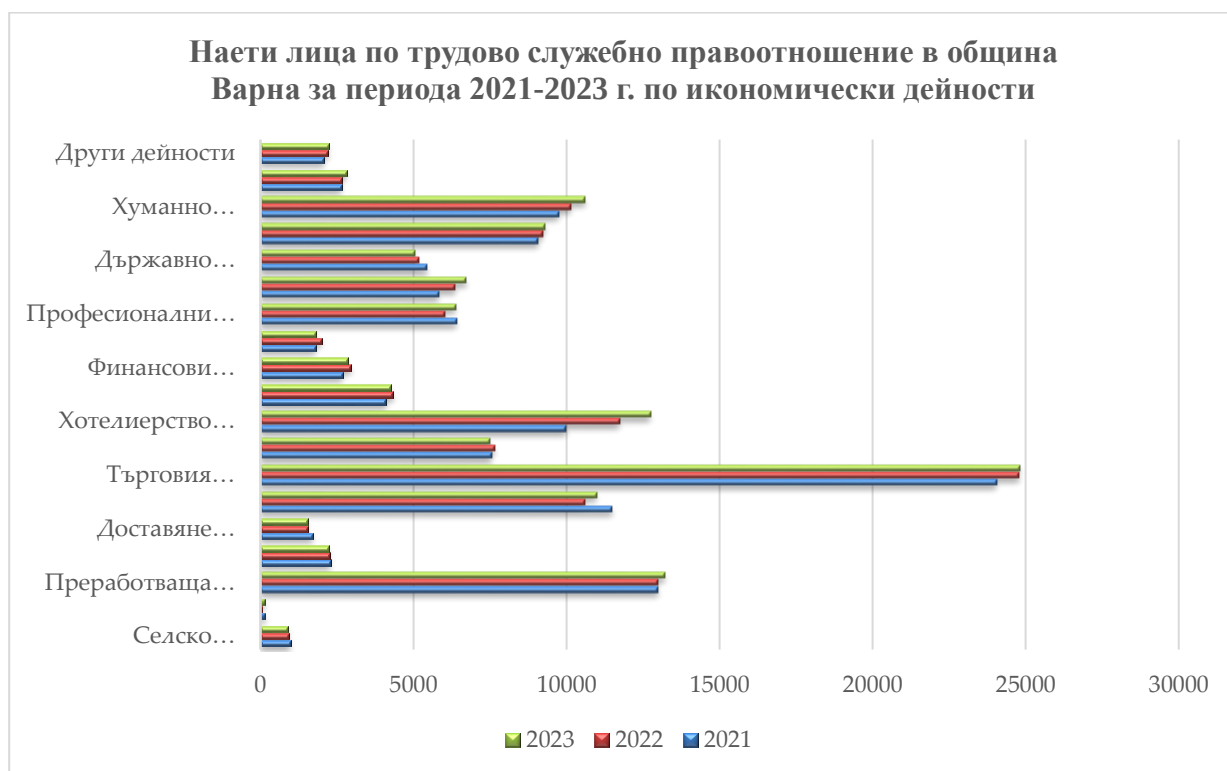
Таблица №14: Наети лица по трудово и служебно правоотношение в Община Варна, за периода 2021-2023 г. по икономически дейности²⁴, (брой) (Източник: ТСБ-Варна)

Икономически дейности	2021 г.	2022 г.	2023 г.
ОБЩО	121 060	123 540	126 113
Селско, горско и рибно стопанство	977	942	906
Добивна промишленост	158	63	150
Преработваща промишленост	12 997	12 971	13 203
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	2 304	2 256	2 241
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	1 712	1 538	1 538
Строителство	11 491	10 588	10 994
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	24 057	24 785	24 816
Транспорт, складиране и пощи	7 556	7 640	7 509
Хотелиерство и ресторантьорство	9 987	11 736	12 745
Създаване и разпростр. на инф. и творч. продукти; далекосъобщения	4 108	4 326	4 260
Финансови и застрахователни дейности	2 691	2 958	2 842
Операции с недвижими имоти	1 814	1 990	1 816
Професионални дейности и научни изследвания	6 409	6 018	6 376
Административни и спомагателни дейности	5 830	6 364	6 711
Държавно управление	5 441	5 163	5 052
Образование	9 066	9 214	9 309
Хуманно здравеопазване и социална работа	9 732	10 130	10 601
Култура, спорт и развлечения	2 649	2 649	2 812
Други дейности	2 081	2 209	2 232

²⁴ В началото на м. февруари 2025г., ТСБ-Варна е предоставило информация за наетите лица по трудово и служебно правоотношение в Община Варна по икономически дейности до 2023 г.

Графика №11: Наети лица по трудово и служебно правоотношение в Община Варна, за периода 2021-2023 г. по икономически дейности²⁵ (Източник: ТСБ-Варна)

2.3.1.2. Безработица

През 2024 г. равнището на безработица в Община Варна остава по-ниско от отчетеното на национално и областно ниво. Средногодишният брой на безработните лица намалява с 890 души спрямо 2023 год.

Таблица №15: Нива на безработица за България, Област Варна и Община Варна, за периода 2021-2024 г. (Източник: Агенция по заетостта)

		2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
България	брой	181 486	147 804	151 505	154 634
	%	5.5	5.2	5.34	5.45
Област Варна	брой	8 689	6 352	6 578	6 547
	%	3.9	3.2	3.32	3.3
Община Варна	брой	4 432	3 169	3 313	2 423
	%	3	2.1	2.16	2.24

²⁵ Към края на м. януари 2025 г., ТСБ-Варна е предоставило информация за наетите лица по трудово и служебно правоотношение в Община Варна по икономически дейности до 2022 г.

2.3.1.3 Средна годишна работна заплата

През 2023 г. средната годишна работна заплата в Община Варна бележи ръст с близо 16.22% и остава по-висока от средната за област Варна. Отчетеното увеличение на ниво област е 16.14%.

Таблица №16: Средна годишна работна заплата в Област Варна и Община Варна, за периода 2021-2023 г.²⁶ (лева) (Източник: НСИ, ТСБ-Варна)

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Област Варна	17 201	19 448	22 587
Община Варна	17 318	19 699	22 894

През 2023 г., с най-голямо увеличение на средната годишна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение в Община Варна се отличават дейностите „Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване“ – с 6 036 лв. или с 31,52%; „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“ – със 7 343 лв. или с 30,71% и „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“ – с 9 399 лв. или с 26,65% спрямо предходната година. Намаляване на средната годишна работна заплата не се отчита в нито една от наблюдаваните дейности.

Таблица №17: Средна годишна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение в Община Варна по икономически дейности, за периода 2021-2023 г.²⁷ (лева) (Източник: ТСБ-Варна)

Икономически дейности	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Общо	17 318	19 699	22 894
Селско, горско и рибно стопанство	18 722	22 269	23 711
Добивна промишленост	22 071	27 462	27 745
Преработваща промишленост	16 585	19 657	21 895
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	22 619	23 907	31 250

²⁶ В началото на м. февруари 2025 г., ТСБ-Варна е предоставило информация за средната годишна работна заплата в Област Варна и Община Варна до 2023 г.

²⁷ В началото на м. февруари 2025 г., ТСБ-Варна е предоставило информация за средната годишна работна заплата в Община Варна до 2023 г.

Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	16 495	19 149	25 185
Строителство	14 901	15 316	17 605
Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети	13 430	15 786	18 048
Транспорт, складиране и пощи	17 169	22 160	26 076
Хотелиерство и ресторантьорство	11 535	13 921	16 048
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	30 409	35 273	44 672
Финансови и застрахователни дейности	26 694	30 403	33 112
Операции с недвижими имоти	13 308	15 360	17 008
Професионални дейности и научни изследвания	20 914	23 307	28 881
Административни и спомагателни дейности	16 997	19 582	22 895
Държавно управление	21 720	24 123	28 603
Образование	21 914	24 084	28 688
Хуманно здравеопазване и социална работа	21 605	22 811	25 836
Култура, спорт и развлечения	13 448	16 579	18 670
Други дейности	11 712	13 080	15 068

С най-висок размер на средната годишна работна заплата остават дейностите „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“, „Финансови и застрахователни дейности“, „Професионални дейности и научни изследвания“, Държавно управление“ и „Образование“.

2.3.2 Доходи и разходи на домакинствата

През 2023 г. общите доходи средно на домакинство продължават да бележат нарастване. За област Варна общият доход нараства, но остава по-нисък спрямо същия за страната. За стойността за общ доход средно на домакинство за 2023 г., в системата Infostat на НСИ е добавена максималната стохастична грешка на показателя "общ доход средно на домакинство" – 11.4%.

Таблица №18: Общ доход средно на домакинство в България и област Варна, за периода 2021-2023 г.²⁸ (лева) (Източник: НСИ)

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
България	16 115	18 556	21 718
Област Варна	15 671	17 933	19 762

2.3.3 Здравеопазване

На територията на Община Варна през 2023 г. функционират 14 лечебни заведения за болнична помощ, 175 лечебни заведения за извънболнична помощ и 12 други лечебни и здравни заведения. Спрямо предходната година се увеличава броят на леглата в лечебните заведения за болнична помощ - с 46. Увеличава се броят на лечебните заведения за извънболнична помощ – с 11, но броят на леглата в тях намалява с 28. Увеличава се броят на другите лечебни и здравни заведения – с 1, съответно броят на леглата в тях – с 3.

Таблица №19: Лечебни и здравни заведения в Община Варна за периода 2021-2023 г.²⁹, (брой) (Източник: НСИ)

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Лечебни заведения за болнична помощ	14	14	14
Легла	2461	2611	2657
Лечебни заведения за извънболнична помощ	166	164	175
Легла	112	121	93
Други лечебни и здравни заведения	12	11	12
Легла	381	281	284

На територията на Община Варна през 2023 г. функционират 34 детски ясли, с 1998 места, посещавани от 2259 деца.

²⁸ Към началото на м. февруари 2025г., на страницата на НСИ е достъпна информация за общ доход средно на домакинство до 2023 г.

²⁹ Към м. февруари 2025г., на страницата на НСИ е достъпна информация за лечебните и здравни заведения в Община Варна до 2023 г.

Таблица №20: Детски ясли, места и деца в яслите в Община Варна за периода 2020-2023 г.30 (брой) (Източник: НСИ)

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Детски ясли	30	33	34
Места	1835	1891	1998
Деца	2064	2131	2259

От сравнението между данните в горната таблица се вижда, че през 2023 год. нарастват, както следва, броят на детските ясли - с 1, на местата в тях - със 107, а на децата - със 128.

2.3.4 Социални дейности

Социалните дейности в Община Варна се реализират съобразно изискванията на националните и европейски политики, спазвайки основните принципи на равнопоставеност, социално включване, липса на дискриминация. С цел гарантиране прилагането на държавните политики на местно ниво и имайки предвид потребностите на гражданите в неравностойно положение в Община Варна, ежегодно се изготвя Социална програма. Основните акценти на Социалната програма са свързани с развитие на ефективна система от социални услуги, отговарящи на нуждите на потребителите, равен достъп, достатъчност на услугите и подобряване на качеството им с цел борба с бедността, социалното изключване и дискриминацията; осигуряване на достъпна архитектурна, жизнена и информационна среда за хората с увреждания; повишаване професионалния капацитет на работещите в социалните услуги на общинско ниво; популяризиране на дългосрочните приоритети в социалната сфера на общината, както и привличане на бизнеса като социално – икономически партньор. Основни цели на вече функциониращите социални услуги за деца и възрастни са подобряване качеството им и ефективност при осигуряване на независим живот на потребителите. Община Варна работи по следните приоритетни направления: Превенция на изоставянето и деинституционализация на услугите за деца и възрастни хора; Преодоляване на социалното изключване на уязвими групи и лица; Деинституционализация и реформиране на услугите за възрастни хора и реализиране на услуги в домашна среда за по-добър и достоен живот; Развитие на човешките ресурси; Изграждане на междусекторно сътрудничество.

³⁰ Към началото на м. януари 2025 г., на страницата на НСИ е достъпна информация за брой на детски ясли, места и деца в яслите на територията на Община Варна до 2023г.

Към месец декември 2024 година в Община Варна се реализират 60 социални услуги, от които 41 с финансиране от държавния бюджет и 19 с местно финансиране. Предоставяни са 26 социални услуги за деца и младежи и 34 услуги за пълнолетни лица. Капацитетът на социалните услуги, предоставяни на територията на Община Варна е 2 795 места, от тях за деца - 1006 места и 1 789 места за възрастни хора. Граждани от общината, които са в невъзможност самостоятелно да осигурят екзистенциалните си нужди от храна са потребители на обществената трапезария. На територията на Община Варна функционират 24 пенсионерски клуба.

В зависимост от основните групи дейности в комплексите за социални услуги се предоставят: информиране и консултиране; застъпничество и посредничество; общностна работа; терапия и рехабилитация; обучение за придобиване на умения; подкрепа за придобиване на трудови умения; дневна грижа; резидентна грижа; осигуряване на подслон; асистентска подкрепа. Обхванати са следните лица от уязвимите групи: деца в риск по смисъла на Закона за закрила на детето; родители, осиновители, лица, полагащи грижа за деца, кандидати за осиновители и кандидати за приемни семейства; деца и пълнолетни лица с увреждания; пълнолетни лица в кризисна ситуация или с потребност за преодоляване на последици от такава ситуация; възрастни хора в надтрудоспособна възраст; лица, които полагат грижи за пълнолетни лица.

2.3.5 Образование

Броят на детските градини през учебната 2023/2024 г. не се изменя, броят на педагогическия персонал намалява с 15, а броят на децата в детските градини нараства с 4.

Таблица №21: Детски градини в Община Варна за учебните 2021/2021 г. - 2023/2024 г. (брой) (Източник: НСИ)

	2021/2022 г.	2022/2023 г.	2023/2024 г.
Детски градини	61	61	61
Педагогически персонал	1 005	1 004	989
Децата, посещаващи детските градини	11 636	11 961	11 965

Мрежата от всички видове и степени на училищната система (начални, основни, СУ, профилирани, професионални) в Община Варна през учебната 2023/2024 година обхваща 70 училища. На страницата на НСИ не е налична актуална информация за броя на преподавателите на територията на Община Варна, предвид това представената стойността за тях е към 2021/2022 г.

Таблица №22: Учебни заведения, паралелки, преподаватели и учаци се в Община Варна по видове учебни заведения през учебната 2023/2024 година³¹ (брой) (Източник: НСИ)

	Училища	Учители	Учаци се
Общообразователни училища	53	2 395	30 004
Специални училища	1		
Училища по изкуствата, професионални гимназии, колежи и училища	16	-	9 791

За 2021 г., 2022 г., 2023 г. е налична информация за завършилите общообразователни и специални училища – броят им намалява с 25 през 2022 спрямо 2021 г. и с 29 завършили през 2023 г. спрямо 2022 г., и училища по изкуствата – броят им намалява с 34 спрямо 2021 г. и се увеличава с 10 броя за 2023 г. спрямо 2022 г. Към месец февруари 2025 г. не е налична информация за броя на завършилите професионални гимназии (III степен професионална квалификация) и професионални гимназии (II степен професионална квалификация).

Таблица №23: Брой на завършилите средно образование в Община Варна за 2021-2023 г. (Източник: НСИ)³²

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Общо:	1 715	1 654	1 635
Общообразователни училища и специални училища	1 580	1 555	1 526

³¹ Към м. януари 2025 г., на страницата на НСИ е достъпна информация за учебни заведения, паралелки, преподаватели и учаци се в Община Варна по видове учебни заведения до учебната 2021/2023 година

³² Към м. февруари 2025 г., на страницата на НСИ е достъпна информация за завършилите средно образование в професионалните училища в Община Варна до учебната 2023 година

Училища по изкуствата	133	99	109
------------------------------	-----	----	-----

Град Варна е важен университетски център в България и Североизточен район. Тук функционират 6 от общо 48 акредитирани университети и висши училища (без колежите) в страната, в които през учебната 2023/2024 г. се обучават 21 337 студенти.

На територията на Варна функционират Колеж по туризъм към Икономическия университет, Медицински колеж към Медицински университет, Колеж в структурата на Техническия университет и Висше училище по мениджмънт – Международен колеж.

Висшето образование и инфраструктурата, предназначена за неговото функциониране е с регионално, национално и международно значение. Броят на студентите във висшите училища се регулира с квоти за прием и за обучение.

Разпределението на броя на студентите и преподавателите по видове висши училища по учебни години е представено в Таблица №24.

Таблица №24: *Разпределение на броя на студентите и преподавателите по видове висши училища по учебни години (Източник: НСИ)*

	2021/2022 г.	2022/2023 г.	2023/2024 г.
Университети и специализирани висши училища на територията на Община Варна	6	6	6
Преподаватели	1 892	1 910	1 948
Студенти	23 608	22 226	21 337
Завършили (ОКС "бакалавър" и "магистър")	4 592	4 291	-
Завършили (ОКС "бакалавър" и "магистър") в България	47 675	44 077	-

През учебната 2023/2024 г. броят на преподавателите в университети и висши специализирани училища на територията на Варна нараства с 38 души спрямо предходната учебна година. Броят на студентите намалява с 889. Към края на месец Февруари 2024 г. няма публикувани данни за броя на завършилите студенти във Варна и България студенти.

III. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на Община Варна въз основа на събраната обективна информация и данни, отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики.

За целите на плана се използват два вида индикатори:

- Индикатори за продукт;
- Индикатори за резултат.

Индикаторите за продукт се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и/или мерки за развитие на общината. По някои от приоритетите те могат да се отнасят за предвидени или изпълнявани конкретни проекти с важно значение за развитието на територията на общината. Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

Индикаторите за резултат отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за съответния период. Степента на въздействие се отчита с количествено и/или качествено измерими индикатори, а в някои случаи – с качествени оценки относно достигнатата степен в социалното, икономическото и инфраструктурното развитие на общината и приноса на това развитие за общото развитие на региона.

Най-общо индикаторите за продукт измерват напредъка по отношение на приоритетите и мерките, а индикаторите за резултат – по отношение на целите.

ПРИЛОЖЕНИЕ №2 Отчет за изпълнението на индикаторите за наблюдение и оценка на ПИРО 2021-2027 на Община Варна за 2024 г.

IV. ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА:

Мерки за наблюдение и механизми за събиране и обработване на данни

Със Заповед №0033/08.01.2025 г. на Кмета на Община Варна е определена Група за наблюдение на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на Община Варна (ПИРО) за програмен периода 2021 – 2027 година, със задача да проследява неговата реализация и изготвя годишните доклади от наблюдението.

С цел улесняване на процеса на събиране на информация за изготвяне на годишния доклад и осигуряване на по-лесна проследимост през оставащите години на плановия период, са използвани система **от индикатори за наблюдение и оценка**, позволяващи оценка за напредъка на ПИРО за периода 2021-2027 г., които са посочени в матрица на индикаторите.

Индикаторите за наблюдение обхващат както физическите характеристики (параметри), така и финансови по отношение реализацията на поставените цели и приоритети за развитие. При разработването и прилагането на системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО са взети предвид общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж чрез структурната помощ на ЕС, както и стратегическите индикатори за степента на интегриране и изпълнение на глобалните цели, свързани с опазване на околната среда, в регионалната политика и планиране. За целите на Плана са използвани два вида индикатори: за продукт и за резултат.

Типът индикатор, който се прилага към съответния приоритет или цел зависи от конкретните формулирани цели, приоритети и мерки в ПИРО.

Матриците са изпратени по електронен път и на хартиен носител до всички идентифицирани вътрешни и външни източници на информация.

Механизмите, които са използвани в процеса на събиране на информация са:

1) Писмени запитвания:

- С писмо изх. №ЕНОП25000004ВН_003ВН/10.01.2025г. е поискана **информация от 13 дирекции в общинска администрация – Варна** относно всички дейности и проекти, предложени за включване в програма за реализация на ПИРО, по които е отчетено изпълнение на индикаторите за 2024 г.;

- С писмо изх. №ЕНОП25000004ВН_006ВН/10.01.2025 г. е поискана информацията относно всички дейности и проекти, предложени за включване в програмата за реализация на ПИРО, по които е отчетено изпълнение на индикаторите за 2024 г. **от кметствата в Община Варна;**

- С писмо изх. №ЕНОП25000004ВН_004ВН/10.01.2025 г. е поискана **информация** относно всички дейности и проекти, предложени за включване в програмата за реализация на ПИРО, по които е отчетено изпълнение на индикаторите за 2024 г. **от петте района на гр. Варна;**

- С писмо изх. №ЕНОП25000004ВН_010ВН/10.01.2025 г. е поискана **информация** относно всички дейности и проекти, предложени за включване в програмата за реализация на ПИРО, по които е отчетено изпълнение на индикаторите за 2024 г. **от ДКЦ-4 Варна ЕООД и СБАЛОЗ „Д-Р М.А. МАРКОВ-ВАРНА“ ЕООД;**

- С писмо изх. №ЕНОП25000004ВН_009ВН/10.01.2025 г. е поискана **информация** относно всички дейности и проекти, предложени за включване в програмата за реализация на ПИРО, по които е отчетено изпълнение на индикаторите за 2024 г.: **Регионален исторически музей-Варна, Държавен куклен театър-Варна, ТМПЦ-Варна, НЧ „Христо Ботев 1928“, Сдружение „Таляна“;**

- С писмо изх. №ЕНОП25000004ВН_008ВН/10.01.2025 г. е поискана **информация** относно всички дейности и проекти, предложени за включване в програмата за реализация на ПИРО, по които е отчетено изпълнение на индикаторите за 2024 г. **от: Технически университет – Варна, Икономически университет – Варна, ВСУ „Черноризец Храбър“, Медицински университет – Варна, ВВМУ „Н.Й. Вапцаров“ и Висше училище по мениджмънт – Варна.**

- С писма изх. №ЕНОП25000004ВН_005ВН/10.01.2025 г. е поискана **информация** относно всички дейности и проекти, предложени за включване в програмата за реализация на ПИРО, по които е отчетено изпълнение на индикаторите за 2024 г. **от общинските предприятия;**

- С писмо изх. № ЕНОП25000004ВН_014ВН/10.01.2025г.е е поискана **информация** относно всички дейности и проекти, предложени за включване в програмата за реализация на ПИРО, по които е отчетено изпълнение на индикаторите за 2024 г. **от Градски транспорт ЕАД;**

- С писмо изх. №.ЕНОП25000004ВН_012ВН/10.01.2025г. е поискана **информация** за етапа на изпълнение на проект „Реконструкция и основен ремонт на

прилежаща сграда към ХМ „Георги Велчев“ с административен адрес ул. „Ген. Радко Димитриев“ №8 с идентификатор 10135.1504.67.3 филиал на ГХГ „Борис Георгиев“ – Варна с цел създаване на АРТ – център „Георги Велчев“, който е включен в програмата за реализация на ПИРО 2021-2027 г., както и данни за индикаторите, отчитащи постигнатите резултати за 2024 г. от ГХГ „Борис Георгиев“;

- С писмо изх. № ЕНОП25000004ВН_019ВН/10.01.2025г. е поискана **информация** относно всички дейности и проекти, предложени за включване в програма за реализация на ПИРО, по които е отчетено изпълнение на индикаторите за 2024 г. от Фондация „Карин дом“;

- С писмо изх. № ЕНОП25000004ВН_013ВН/10.01.2025г. е поискана **информация** относно всички дейности и проекти, предложени за включване в програма за реализация на ПИРО, по които е отчетено изпълнение на индикаторите за 2024 г. от ГСК „Интерком груп-Черноморски юнак“;

- С писмо изх. № ЕНОП25000004ВН_018ВН/10.01.2025г. е поискана **информация** за етапа на изпълнение по проекти: „Реконструкция и ремонт на Летен театър-Варна“ и „Изграждане на паркинг към Двореца на културата и спорта“, които са включени в програма за реализация на ПИРО 2021-2027 г., както и данни за индикаторите, отчитащи постигнатите резултати за 2024 г. от „Дворец на културата и спорта –Варна“;

- С писмо изх. № ЕНОП25000004ВН_016ВН/10.01.2025г. е поискана **информация** относно всички дейности и проекти, предложени за включване в програма за реализация на ПИРО, по които е отчетено изпълнение на индикаторите за 2024 г. от „Еврона“ АД;

- С писмо изх. №ЕНОП25000004ВН_011ВН/10.01.2025 г. е поискана **информация** относно всички дейности и проекти, предложени за включване в програма за реализация на ПИРО, по които е отчетено изпълнение на индикаторите за 2024 г. от VarnaSpaces Association – Пространствата на Варна;

- С писмо изх. № ЕНОП25000004ВН_017ВН/10.01.2025 г. е поискана **информация** е поискана информация относно всички дейности и проекти, предложени за включване в програма за реализация на ПИРО 2021-2027 г., по които е отчетено изпълнение на индикаторите за 2024 г. от „Фрапорт туин стар еърпорт мениджмънт“ АД;

- С писмо изх. № ЕНОП25000004ВН_015ВН/10.01.2025г. е поискана **информация** е поискана информация относно всички дейности и проекти, предложени за

включване в програмата за реализация на ПИРО 2021-2027 г., по които е отчетено изпълнение на индикаторите за 2024 г. от "Елдрайв Чарджинг" ЕАД;

- С писмо изх. №.ЕНОП25000004ВН/10.01.2025 г. е поискана **информация** за всички дейности и проекти, предложени за включване в програмата за реализация на ПИРО и по които е отчетено изпълнение на индикаторите за 2024 г. от следните външни за Общината организации, институции и фирми:

- ✓ Областна администрация - Варна;
- ✓ Областна дирекция „Земеделие“;
- ✓ Областна дирекция по безопасност на храните;
- ✓ Районна здравноосигурителна каса - Варна (РЗОК);
- ✓ Национален осигурителен институт - Варна;
- ✓ Окръжен съд - Варна;
- ✓ Районен съд - Варна;
- ✓ Център за специализация и професионална подготовка - Варна;
- ✓ Районна служба РСПБЗН;
- ✓ РП на Камара на Архитектите в България;
- ✓ Областна дирекция на МВР;
- ✓ Командване на Военноморските сили на България;
- ✓ ИА „Морска администрация“;
- ✓ Регионален държавен архив;
- ✓ Областно пътно управление;
- ✓ Регионална служба по заетостта - Варна;

- С писмо изх. № № ЕНОП25000004ВН_01ВН/10.01.2025г. **информация** за основните показатели за периода 2024 г. е поискана от Териториално статистическо бюро – Варна.

Цялата кореспонденция във връзка с изискването на информация за нуждите на доклада е изпратена на хартиен носител и по електронна поща.

2) *Запитвания по телефона:*

С цел набиране и доуточняване на подадената информация за някои от специфичните показатели за мониторинг са проведени телефонни разговори с представители на гореизброените институции/организации.

3) *Набиране на информация от интернет страниците на организации, институции и др.:*

Информация относно промените в социално-икономическите условия и изпълнението на отделни проекти е набира на от интернет страниците на:

- ✓ Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България 2020 - <http://2020.eufunds.bg/>;
- ✓ Национален статистически институт - <http://www.nsi.bg/> и
- ✓ Агенция по заетостта – <http://www.az.government.bg>.

4) Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана и мерките за преодоляването им:

- При отчитане на изпълнението на дейности и проекти, някои от външните институции и организации не са подали обратна информация;
- При отчитане на резултатите от дейности и проекти, не винаги мерната единица за съответния индикатор в получените отговори съвпадат с предвидените в ПИРО;
- При отчитане на индикаторите не винаги се посочват резултати от изпълнението на конкретни проекти, включени в ПИРО, в съответните Стратегическа цел, Приоритет и мярка.

5) Мерки за осигуряване на информация и публичност:

Планът за интегрирано развитие на Община Варна 2021-2027 г. е достъпен на страницата на Община Варна <https://www.varna.bg/>, секция „Политики и стратегии“, подсекция „Общински стратегически документи“, директория „Актуализиран План за интегрирано развитие на Община Варна 2021-2027 г.“, както и на страницата на Planvarna.bg, в секция „Актуализиран План за интегрирано развитие на Община Варна 2021-2027 г.“, <https://planvarna.bg/aktualiziran-plan-za-integrirano-razvitie-na-obsthina-varna-2021-2027-g/>.

Информация по отношение изпълнението на мерките и дейностите залегнали в ПИРО, обществеността получава и от публикациите в местните електронни и печатни издания във връзка с кандидатстване на Общината с проектни предложения по отворени схеми и/или във връзка с подписване на договори за финансиране на проекти. В електронните и печатни медии системно се отразява информация за напредъка в реализацията на проекти, за които има подписани договори за финансиране. Информация се публикува и на официалния сайт на Общината. Всеки един от одобрените за финансиране проекти е разработен на базата на предвидените в ПИРО приоритети, което е задължително условие на самите програми.

На обществено обсъждане се подлагат предложенията за поемане на общински дълг във връзка с реализацията на проекти, за които има подписани договори за безвъзмездна финансова помощ. Изпълнението на тези проекти изисква обезпечаване с финансови ресурси до верифицирането на разходите и възстановяването им от Управляващите органи на оперативните програми.

Съгласно Комуникационната стратегия за разработване на ПИРО Община Варна 2021-2027, в процеса на изпълнението на плана акцентите за предоставяне на възможност за участие на гражданите и заинтересованите страни са, както следва:

- Провеждане на разяснителна кампания, свързани с конкретните задачи, които стоят пред общинската администрация, неправителствените организации, бизнеса и гражданите за ефективно изпълнение на ПИРО;
- Стимулиране изграждането на публично-частни партньорства и реализацията на проектни идеи с участието на публичния сектор, насочени към подобряване на инфраструктурите, градската среда и услугите;
- За насърчаване на сътрудничеството между отделните общини и местните общности при реализацията на ПИРО е препоръчително да се включат и представители на администрацията, бизнеса и гражданското общество от съседни общини.

В процеса на актуализация на ПИРО се изпълняват мерките, предвидени в Плана за комуникацията по изменение/актуализиране на ПИРО.

6) Мерки за постигане на съответствие на Плана за интегрирано развитие на Община Варна 2021-2027 г. със секторните политики, планове и програми на територията на Общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени:

Действащият План за интегрирано развитие на Община Варна е разработен в съответствие с изискванията на Методически указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г. на Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Закона за регионално развитие (ЗРР) и Правилника за неговото прилагане (ППЗРР). Документът интерпретира и отразява приоритетите на:

- ✓ **Актуализирана Национална концепция за пространствено развитие (НКПР) за периода 2013-2025 г. , приета с Решение № 306 на Министерски съвет от 07 май 2020 г.;**

- ✓ **Интегрирана териториална стратегия за развитие на Североизточен регион за планиране от ниво 2 (ИТСП на СИР);**
- ✓ **Актуализирана Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България 2014-2030 г.;**
- ✓ **Програма за развитие на туризма на територията на Община Варна за периода 2021 -2030г.;**
- ✓ **Интегрирана транспортна стратегия в периода до 2030 г., одобрена с ПМС №336/23.06.2017 г.;**
- ✓ **Национална концепция за насърчаване на активния живот на възрастните хора в България (2012-2030 г.);**
- ✓ **Национална програма за развитие: „България 2030“;**
- ✓ **Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие до 2030 г.**

Планът за интегрирано развитие на Община Варна за периода 2021-2027 г. е приет от Общински съвет – Варна с Решение № 933-10 от Протокол №25/20.04.2022 г., след проведено обществени обсъждания на 16.12.2021 г. и Решение на РИОСВ-Варна №ВА-15/ЕО/2021 г. за преценяване на необходимостта от изготвяне на екологична оценка.

През 2022 г. започва процеса за актуализация на Програмата за реализация на Плана за интегрирано развитие на Община Варна за периода 2021-2027 г., която се прави на основание Закона за регионалното развитие - чл.8, (1), т. 3 1 , чл. 22. (1) 1., 3. и 4. от Правилника за неговото прилагане и Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г. на МРРБ. Възникналата необходимост от актуализация на Плана е свързана с одобрение на всички национални документи и програми за периода 2021-2027 г., чрез които има реална възможност да се финансират конкретни проекти, включени в Плана за интегрирано развитие на Община Варна. При актуализацията не се променят визията за развитие на Община Варна, стратегическите цели и приоритети. Актуализирани са само Програмата за реализация и приложенията към нея с цел включване на допълнителни проекти/проектни идеи, които да бъдат финансирани с допълнителни ресурси. Общински съвет-Варна одобрява актуализацията на Програмата на Плана за интегрирано развитие на Община Варна за периода 2021-2027 г. с Решение №1255-9 от Протокол №34/11.05.2023 г.

През 2024 г. ПИРО е достигнал средата на периода на действието си, поради което в края на годината е изготвен Доклад за резултатите от междинна оценка за периода 2021 – 2023 г. на План за интегрирано развитие на Община Варна 2021 – 2027 г., в съответствие с чл.8, ал.2 и в чл.33 (1) от Закона за регионалното развитие (ЗРР), който изисква изготвянето на обобщена преценка на общинското развитие между 2021 – 2023 г., която да изведе насоките за управление на общината до края на настоящия програмен период. Съгласно изискванията на чл.30 на ЗРР, наблюдението и оценката на регионалното развитие се извършват с цел постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионалното развитие. Те отчитат резултатите от изпълнението, които допринасят за регионалното развитие.

Докладът за резултатите от междинна оценка за периода 2021 – 2023 г. на План за интегрирано развитие на Община Варна 2021 – 2027 г. е приет от Общински съвет-Варна с Решение №493-5/19/30.01.2025 г. През 2025 г. ще бъде изготвена и внесена в Общински съвет и актуализацията на Плана за интегрирано развитие на Община Варна 2021 – 2027 г.

7) Мерки за прилагане на принципа на партньорство:

Принципът на партньорство се прилага на всички етапи и нива в процеса на реализация на ПИРО, особено в областта на реализация на проекти от общинско значение, по които Общината е потенциален допустим партньор и проекти за обекти, които могат да се реализират на територията на Община Варна.

След идентификация на възможности за финансиране на проектни идеи, включени в ПИРО, Община Варна информира заинтересованите страни за това.

8) Резултати от извършена оценка към края на 2024 г.:

Предвид това, че ПИРО е достигнал средата на периода на действието си, в края на 2024 г. е извършена междинна оценка, която е приета в края м. Януари 2025 г. от Общински съвет-Варна. Във връзка с това, анализът на получената информация и данните от нея, както и последващата актуализация на Плана ще бъдат отчетени в годишния доклад за отчетната 2025 г.

V. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯВЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО НА ОБЩИНА ВАРНА

За постигане на интегриран подход на развитие на общинската територия е идентифицирана най-подходящата комбинация от ресурси и мерки (проекти, инвестиции, политики), които да бъдат използвани целенасочено за осъществяване на конкретните цели и приоритети. Това се осъществява чрез програмата за реализация, в която е определен пакетът от мерки и проектни идеи за реализация на целите и приоритетите за развитие на общината през периода 2021-2027 г., съответните финансови ресурси, административните структури за управление, наблюдение и оценка на проектите, индикаторите за цялостното изпълнение на програмата, а оттук – и на ПИРО.

Изпълнението на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на ПИРО на Община Варна за периода 2021-2027 г. за 2024 г. е представено в Отчета на Програмата за реализация на ПИРО (Приложение №1). Общата стойност на изпълнението на всички приоритети през годината е около 66 млн. лв.

Делът на всеки от Приоритетите в изпълнението на ПИРО през 2024 год. е както следва:

- ✓ **Приоритет 1** – за 2024 г. финансовият принос е 3.53% от годишното изпълнение на ПИРО;
- ✓ Приносът на **Приоритет 2** за 2024 г е 0.99%;
- ✓ **Приоритет 3** е с дял на принос за 2024 г. от 2.05%;
- ✓ Делът на **Приоритет 4** за 2024 г. е 21.35% от размера на общия финансов ресурс отчетен в изпълнението на плана;
- ✓ **Приоритет 5** е с най-значителен дял на финансов принос за изпълнението на ПИРО, а именно 72.57% за 2024 г.;
- ✓ В рамките на **Приоритет 6** няма отчетено изпълнение за 2024 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 Отчет на Програмата за реализация на ПИРО на община Варна за периода 2021-2027 г. за 2024 г.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО

Видно от анализа в Доклада е, че социално-икономическите условия в Община Варна бележат относителен ръст спрямо предходната отчетна година.

В началото на 2024 г. бяха подписани следните договори за финансиране по различни програми от Националния план за възстановяване и устойчивост, финансирани по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост:

- През м. януари и февруари, за **7 обекта от образователна инфраструктура с обща стойност на БФП - 34 432 571.92 лв.:**

- № BG-RRP-1.007-0122-C01, проект „Основен ремонт, въвеждане на мерки за енергийна ефективност за ДГ №17 „Д-р Петър Берон“ - гр. Варна“;

- № BG-RRP-1.007-0051-C01, проект „Основен ремонт, въвеждане на мерки за енергийна ефективност и мерки за достъпна среда на ОУ „Йордан Йовков“ - гр. Варна“;

- № BG-RRP-1.007-0050-C01, проект „Основен ремонт, въвеждане на мерки за енергийна ефективност и осигуряване на достъпна среда на сгради на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – гр. Варна“;

- № BG-RRP-1.007-0049-C01, проект „Основен ремонт, въвеждане на мерки за енергийна ефективност и изграждане на пристройка – външен асансьор на ОУ „Добри Чинтулов“ – гр. Варна“;

- № BG-RRP-1.011-0021-C01, проект „Ремонт, рехабилитация и въвеждане на мерки за енергийна ефективност на ЦПЛР средношколско общежитие "Михаил Колони" – гр. Варна“;

- № BG-RRP-1.012-0004-C01, проект „Изграждане на нови сгради за две съществуващи общински училища в гр. Варна“;

- № BG-RRP-1.007-0111-C01, проект „Основен ремонт и прилагане мерки по енергийна ефективност за ДГ №18 „Чайка“ – гр. Варна“.

- През м. януари също така беше подписан и договор за финансиране за проект **№ BG-RRP-1.008-0004-C01 „Изграждане и функциониране на Черноморски младежки център“ с обща стойност на БФП - 4 299 553.69 лв.**

- През м. април се сключиха договори за **3 обекта за внедряване на мерки за енергийна ефективност в публични сгради с обща стойност на БФП - 3 769 251.42 лв.:**

- № BG-RRP-4.020-0279-C01 "Въвеждане на мерки за енергийна ефективност на административна сграда на Район „Владислав Варненчик“ – гр. Варна";

- № BG-RRP-4.020-0224-C01 "Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в сградата на НЧ „Христо Ботев 1928“ - гр. Варна";

- № BG-RRP-4.020-0173-C01 "Въвеждане на мерки за енергийна ефективност на сгради на Спортен комплекс "Локомотив" - гр. Варна".

- През м. април 2024 г. бе подписан и договор за финансиране за № **BG16FFPR002-3.007-0017-C01** за проект „Техническа помощ за инвестиции в Зоопарк Варна“ с обща стойност на БФП - 186 250.41 лв.

- През м. май бе подписан договор за проект №**BG05SFPR002-2.006-0001-C01** „Реформиране на Дом за стари хора "Гергана" чрез извършване на ремонтни дейности, доставка на оборудване и обзавеждане и въвеждане на мерки за енергийна ефективност на сградите на Комплекс за социални услуги за възрастни хора „Гергана“, в съответствие със стандартите за качество на резидентна грижа за възрастни хора в надтрудоспособна възраст“ с обща стойност на БФП - 7 680 995.51 лв.

Същевременно през месец Февруари Община Варна подготви и подаде по процедура: BG-RRP-4.024 – „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд-Етап II“ от НПВУ проектно предложение за „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в многофамилна жилищна сграда с адрес гр. Варна, район "Одесос", ул."Радецки" №47". В началото на месец април бе подготвен и подаден за оценка проект „Рехабилитация, модернизация и изграждане на интелигентна система за управление и мониторинг на системата за външно изкуствено осветление в ж.к. „Чайка“, район „Приморски“ на Община Варна“, за който през месец ноември същата година се подписа договор за финансиране с обща стойност на БФП - 1 993 899.49 лв.

През отчетната година приключи и изпълнението на проект „Ремонт, реконструкция и модернизация на сграда филиал ТМПЦ – Варна“ финансиран по оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.

На 09.05.2024 г. Общината подготви и подаде три проектни идеи по Приоритет 1 „Интегрирано градско развитие“ на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. След приоритизация, две от проектите идеи са класирани на първо и второ място в основния списък одобрени идеи за територията на Община Варна. С тях на практика се изчерпа

предварително обявения ресурс от безвъзмездна финансова помощ и предвид това, третата идея е в резервния списък с одобрени проектни идеи.

Класираните на първо и второ място проектни идеи са, както следва:

- **„Подобряване на транспортната свързаност и градската мобилност във Варна“** с обща индикативна стойност 39 241 117.79 лв., от които 29 241 117.79 лв. БФП и 10 000 000 лв. съфинансиране, разпределени по следните дейности:

1. „Възстановяване на панорамен път IV-90023 Варна – Златни пясъци в участъка на свлачище „Трифон Зарезан” - 19 504 985.87 лв., БФП и 10 000 000 лв. съфинансиране;

2. „Разработване на План за устойчива градска мобилност“ - 508 333.33 лв., БФП;

3. „Доставка/подновяване на подвижен състав за масовия обществен градски транспорт“ - 9 227 798.59 лв., БФП.

- **“Варна – иновативен, образован, здравословен и съхранен град“** с обща стойност 29 455 111.50 лв., от които 28 093 647.63 лв., БФП и 1 361 463.87 лв. съфинансиране, разпределени по следните дейности:

1. „Основен ремонт на СУ „Неофит Бозвели“- 9 059 024.64 лв. БФП;

2. „Основен ремонт на Детска ясла №8 "Щурче", въвеждане на мерки за енергийна ефективност и достъпност и изграждане на пристройка с асансьор” - 4 176 479.31 лв. БФП;

3. „Изпълнение на мерки за енергийна ефективност в Дневен център за деца и младежи с увреждания „Св. Йоан Златоуст“ в гр. Варна“ – обща стойност в размер на 1 858 580.89 лв., от които 497 117.02 лв. БФП и 1 361 463.87 лв. съфинансиране;

4. „Подобряване на възможностите на СБАЛОЗ „Д-р Марко Антонов Марков Варна“ ЕООД за диагностика и стадиране на онкологично болни пациенти“ - 5 083 333.33 лв., БФП;

5. „Благоустрояване на Парк „Елин Пелин“, находящ се в имот с ид. 10135.51.109 по КК и КР на гр. Варна, по плана на 12-ти м. р., гр. Варна“ - 1 637 240.00 лв., БФП;

6. „Благоустрояване на междублоково пространство и прилежащата улична мрежа между бул. "Христо Смирненски", ул. "Васил Ставрев", ул. "Д-р Басанович", бул. "Васил Левски", ул. "Ген. Георги Попов", по плана на 24-ти м. р., район Приморски, гр. Варна“ - 7 640 453.33 лв., БФП.

В рамките на втора фаза в процеса на кандидатстване за финансиране с БФП по процедура BG16FFPR003-1.001 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 10-те

градски общини – основни центрове на растеж“, Община Варна подготвя самостоятелни проектни предложения за всяка от двете проектни идеи, в срок до 31.03.2025 г. Двете проектни предложения включват всички гореизброени дейности. Проектно предложение “Варна – иновативен, образован, здравословен и съхранен град“ е в партньорство със СБАЛОЗ „Д-р Марко Антонов Марков Варна“ ЕООД, а проектно предложение „Подобряване на транспортната свързаност и градската мобилност във Варна“ е в партньорство с „Градски транспорт“ ЕАД.

Подадената през 2023 г. Концепция за интегрирано териториално развитие „Варна - град отворен към морето, културен, туристически, образователен и здравен център, с грижа за хората и двигател на устойчивото развитие на Североизточен регион.“, съвместно с още 10 партньорски организации, като Община Варна е водещ партньор и включваща 12 проектни предложения на обща индикативна стойност 43 805 786.80 лв. е успешно оценена през 2024 г. В края на същата година започна процеса по подготовка на отделните проектни предложения за кандидатстване по процедура № BG16FFPR003-2.002 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини“ на ПРР 2021-2027, със срок за кандидатстване до 11.02.2025 г. Кандидатстването е на конкурентен подбор, като финансовият ресурс по Приоритет 1 на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 год. е общ за клъстер Варна, Русе и Велико Търново.

В допълнение към вече подадените проекти, през 2025 г. ще продължи работата по подготовка на проектни идеи и последващи проектни предложения за кандидатстване по Приоритет 1 на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. – основният инструмент за реализация на ПИРО, както и по останалите Програми, за изпълнение на целите на Плана.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 Отчет на Програмата за реализация на ПИРО на Община Варна за периода 2021-2027 г. за 2024 г.;

ПРИЛОЖЕНИЕ №2 Отчет за изпълнението на индикаторите за наблюдение и оценка на ПИРО 2021-2027 на Община Варна за 2024 г.

